

Jerzy Brzozowski, Paweł Lis, Sylwester Czopek

Białobrzegi, woj. rzeszowskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 17, 83-84

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BACZEK, gm. Liszki
woj. krakowskie

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadzili mgr Jacoba Krause i dr Adam Krauss.
Finansowało Muzeum Archeologiczne - VFA w Krakowie.
Jedenasty sezon badań. Cmentarzysko kultury łuszyckiej
z okresu halstackiego.

Kontynuowano badania na cmentarzysku usytuowanym na południowym skłonie wzniesienia opadającego ku wschodowi. Teren objęty jest uprawą.

Ogółem odkryto 15 grobów płaskich o mieszczącym obrządku grzebalnym /nr 371 - 385/, spośród których wyróżniono 7 szkieletowych, 4 ciałopalne popielnicowe, 2 ciałopalne jamowe oraz 2 nieokreślone z powodu braku szczątków kostnych.

Groby szkieletowe znajdowały się na poziomie 40 - 140 cm. Większość z nich miała częściowe nakrywy, a pozostałe - obwarowania. W dwóch przypadkach zachowały się zarysy owalnej i prostokątnej jamy. Szkielety zmarłych, ułożone na osi S-W, SW-NE, SE-W, zachowały się fragmentarycznie. Wyposażenie stanowiły pojedyncze narzędzia oraz ozdoby brązowe w postaci szpil i kółek.

Groby ciałopalne popielnicowe, w dwóch przypadkach obwarowane kamieniami, znajdowały się na głębokości 20 - 80 cm. Zarysy jam nie zachowały się, z wyjątkiem jednej w kształcie koła o średnicy 90 cm. Uszkodzone popielnice mieściły przepalone kości wraz ze skromnymi zdobiami brązowymi: kółkami i szpilą.

Spśród 2 grobów ciałopalnych o obrządku jamowym, jeden wyróżniał się brukiem i kamienną obstawą owalnej jamy, w której na całej przestrzeni były rozrzucone przepalone kości. Drugi, pozabawiony nakrywy i obwarowania, zawierał zwarte skupisko kości. Oba groby były wyposażone w tradycyjne ozdoby brązowe.

W 2 grobach o nieokreślonym obrządku grzebalnym, znajdowały się dwa uszkodzone, stojące obok siebie naczynia, w pobliżu których nie natrafiono na szczątki kostne.

Materiały zostały złożone w MA w Krakowie.

Przewiduje się kontynuację badań.

BIALCZ STARY, gm. Śmigiel
woj. leszczyńskie
Stanowisko 4

petrz zsolit

BIALOBRZEZI
woj. rzeszowski
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Rzeszowie

Badania prowadzili Jerzy Brzozowski i Paweł Lis pod kierunkiem mgr Sylwestra Czopka. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Drugi sezon badań. Kompleks osadniczy grupy tarnobrzeskiej /kultury łuszyckiej/ z okresu halstackiego, a ślady osadnictwa mezolitycznego /kultura janiszewska?/ i kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich.

Na całym obszarze wystąpiła prosta stratygrafia - humus przechodzący w piasek calcowy, w którym zagłębione były obiekty nieruchome. Zlokalizowano ich 21 o różnych kształtach i przekrojach pionowych. Są to głównie jamy o charakterze zasobowo-odpadkowym. Występujący w nich materiały ceramiczne można zaklasyfikować do III fazy grupy tarnobrzeskiej datowanej na okres halstački /głównie podokres D/ - przewaga ceramiki chropowatej i chropowatej z zdobionymi ornamentami guzików i listów plastycznych oraz dziurkami podkrawędziowymi. Na uwagę zasługują znale-

sko szpilki żelaznej z główką rozklepaną i zawieszoną w uszku oraz fragmenty naczyń miniaturowych.
Odkryto także liczne zabytki krzemienne - głównie odpady produkcyjne oraz narzędzia, które w większości wiążą z osadnictwem neolitycznym /kultura janisławicka?/.
Dokumentację i materiały złożono w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie.
Przewiduje się kontynuację badań.

BORZENKOWO, gm. Osielako
woj. bydgoskie
Stanowisko 1

patrz epoka brązu

CEJUNIA
woj. szczecińskie
Stanowisko 2

patrz późne średniowiecze

CHELMIEC,
woj. nowosądeckie
Stanowisko 2

Konservator Zabytków Archeologicznych
w Nowym Sączu

Badania prowadził mgr Marek Szymankiewicz. Finansował
MKZ w Nowym Sączu. Pierwszy sezon badań.
Cmentarzysko kultury pilińskiej /kutyorka?/.

Cmentarzysko położone jest na płaskiej tarasie nadzalewowej Dunajca w odległości ok.
1700 m na zachód od obecnego koryta rzeki, wśród zabudowań wsi Chełmiec. Stanowisko jest poło-
żone w odległości 1 km od znanego grodziska /stanowisko 1/.

Badania miały charakter ratowniczo-weryfikacyjny. Założono 5 wykopy o łącznej powierzchni
47,5 m². Miały one na celu uchwycenie zasięgu cmentarzyska. Dwa wykopy były jałowe, natomiast
trzeci przyniósł odkrycia śladów grobów ciałopalnych. Dwa z nich były jamowe, natomiast pozosta-
łe popielnicowe. Odkryte naczynia mają charakterystyczną formę i ornamenty, co pozwala datować
omawiane znaleziska raczej na późną fazę kultury pilińskiej. Wykonano analizę osteologiczną
kości z odkrytych grobów.

Materiały z tegorocznych badań znajdują się w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu.
Badania będą kontynuowane w roku przyszłym.

ORLEWISKA, gm. Dąbrowa Biskupia
woj. bydgoskie
Stanowisko 57

patrz neolit

CZARNOWĄSY, gm. Dobrzeń Wielki
woj. opolskie
Stanowisko 1

patrz epoka brązu

CZARNÓWKO, gm. Nowa Wieś Lęborska
woj. słupskie
Stanowisko 5

patrz okres wpływów rzymskich

DĘBY, gm. Dobro
woj. wrocławskie
Stanowisko 29

patrz neolit